

СТОЯНОВА ТЕТЯНА АНАТОЛІЙВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри цивільного процесу,
кандидат юридичних наук, доцент*

ОСОБЛИВОСТІ ДОКАЗУВАННЯ В СПРАВАХ ПРО ОБМЕЖЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ У ВІДВІДУВАННІ ГРАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ТА УЧАСТІ В АЗАРТНИХ ІГРАХ ОНЛАЙН

Справи про обмеження фізичної особи у відвідуванні гральних закладів та участі в азартних іграх є новою категорією справ окремого провадження. Таку категорію справ окремого провадження було запроваджено у зв'язку із прийняттям Закону України "Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор" у 2020 році [1]. Оскільки з моменту прийняття відповідного Закону й до сьогодні в Україні, як і в усьому світі, діють карантинні обмеження, азартні ігри в "офлайн режимі" ще не набули великих масштабів, але в "онлайн режимі" вже запрацювали. Про актуальність онлайн азартних ігор в країнах ЄС свідчить статистика, так за даними Європейської асоціації з азартних ігор і ставок (European Gaming and Betting Association – EGBA), валовий дохід від ігор в онлайн-секторі ЄС може зрости з 22,2 € млрд у 2018-му до 29,3 млрд у 2022 році [2]. У зв'язку із підвищенням попиту на онлайн гру, було прийнято Загальноєвропейський кодекс відповідальної реклами азартних ігор в Інтернеті, що має на меті доповнити та зміцнити існуючі в Європі правові та саморегульовані рамки реклами "онлайн-гемблінгу" [3]. Основними стандартами, що запроваджує зазначений кодекс є: стандарти реклами гемблінгу в мережі; обмеження реклами гемблінгу для неповнолітніх; інструменти перевірки віку в соціальних мережах для захисту неповнолітніх; встановлення вікових обмежень у профілях соцмереж азартних брендів для обмеження доступу неповнолітніх, відповідальні азартні повідомлення та рекламні кампанії тощо. Тобто можна зробити висновок, що "онлайн гра" набуває своєї актуальності в країнах ЄС, й можна спрогнозувати зріст попиту на онлайн гру і в Україні. Можливість обмежити фізичну особу у відвідуванні гральних закладів та участі в азартних іграх – є одним із заходів дотримання принципу відповідальної гри, як базового принципу введення державного регулювання грального бізнесу. Одним із важливих аспектів в таких справах є процес доказування. Особливо цікавим такий процес доказування стає у зв'язку із тим, що "онлайн гра" стає все більш популярною, й тому, потребує аналізу і прогнозування тих проблем, що можуть виникнути в судовій практиці.

По-перше, необхідно розмежовувати, відповідно до ст. 2 Закону України "Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор" гру офлайн та гру онлайн. Так, до ігор офлайн відносяться: організація та проведення гри в казино, в залах гральних автоматів, в букмекерських пунктах; до гри "онлайн":

організація та проведення азартних ігор казино в мережі Інтернет; букмекерська діяльність в мережі інтернет, організація та проведення азартних ігор в покер в мережі Інтернет.

По-друге, суд повинен чітко визначити чи підпадає гра під ознаки "азартної", оскільки в справах про обмеження відвідування фізичною особою гральних закладів і участі в азартних іграх, це є обов'язковою умовою застосування таких обмежень.

Глава 2' закріплює, що обмежити фізичну особу можна у відвідуванні гральних закладів та в участі в азартних іграх. З урахуванням ст. 2 Закону "Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор" слід встановити в якій формі здійснювалась гра – в мережі Інтернет, чи безпосередньо в гральному закладі, казино чи іншому гральному закладі.

Поняття азартної гри надається в п. 1 ст. 1 азартна гра – будь-яка гра, умовою участі в якій є внесення гравцем ставки, що дає право на отримання виграшу (призу), імовірність отримання і розмір якого повністю або частково залежать від випадковості, а також знань і майстерності гравця. Також, суд повинен встановити за матеріалами справи наявність ознак передбачених ч. 3 ст. 2: наявність ставки, можливість отримання/не отримання виграшу (призу), залежності від випадковості імовірності виграшу (призу) та його розміру повністю або частково.

Складнощі слід прогнозувати із збором та дослідженням доказів в зазначених справах в мережі Інтернет, зокрема ознак гри: наявності ставок, отримання виграшу тощо. Слід зазначити, що дослідження таких обставин слід провадити за наявності у суду певного технічного обладнання за для дотримання принципу безпосередності дослідження доказів в судовому засіданні. Також, можна вважати допустимим засобом доказування висновку спеціаліста щодо здійснення азартної гри в мережі Інтернет.

Список використаної літератури:

1. Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор: Закон України // [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/768-20#Text>.
2. А. Нагребельна Азартні ігри в інтернеті: принципи регулювання в країнах Європейського союзу [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://logincasino.com.ua/article/azartni-igri-v-interneti-principi-regulyvannya-v-kraiyinah-evropeiskogo-soyuzu62653.html>.
3. ЕГВА видала перший кодекс відповідальної реклами для азартних ігор в Інтернеті [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://logincasino.com.ua/news/egba-vidala-pershii-kodeks-vidpovidalnoiy-reklami-dlya-azartnih-igor-v-interneti62599.html>.

Ключові слова: азартні ігри, окреме провадження, предмет доказування, цивільний процес.

Ключевые слова: азартные игры, особое производство, предмет доказывания, гражданский процесс.

Key words: gambling, separate proceedings, subject of proof, civil procedure.